

احسان و نیکوکاری در احادیث و روایات / تعبیر زیبای امام حسین(ع) درباره رفع نیاز مردم

بر اساس احادیث و روایات احسان و رسیدگی به کار مردم و رفع نیاز آنها از برترین حسنات ذکر شده و کسانی که به سرنوشت برادر مسلمان خود بی توجه باشند مورد نکوهش قرار گرفته اند.

بر اساس احادیث و روایات احسان و رسیدگی به کار مردم و رفع نیاز آنها از برترین حسنات ذکر شده و کسانی که به سرنوشت برادر مسلمان خود بی توجه باشند مورد نکوهش قرار گرفته اند. به گزارش خبرگزاری مهر، امروز در تقویم کشور روز احسان و نیکوکاری است، که ریشه نامگذاری آن به آموزه های اسلام درباره احسان و انفاق بر می گردد. بدون شک یکی از کانال های صحیح و مشروع استفاده از مال، احسان به دیگران است. قرآن در آیه 77 سوره قصص می فرماید به مردم احسان کن همانگونه که خداوند به تو احسان کرده است.

مبنای نیکوکاری و رسیدگی به کار مردم در اسلام تقوی و پرهیزکاری است و قرآن مجید در آیه 2 سوره مائده به این امر اشاره دارد و می فرماید بر امور نیک و تقوی، تعاون و همکاری نمایید. انسان مسلمان باید در پی رفع حوائج برادر مسلمان باشد و سعی کند تا می تواند به هر صورت ممکن به آنان یاری دهد زیرا در روایت آمده است: هرگاه مسلمانی رفع گرفتاری مسلمانی را می کند خداوند به او خطاب می نماید که پاداش تو بر من و برای تو غیر از بهشت را نمی پسندم.(1)

درباره آثار و فواید احسان به مردم روایات زیادی وجود دارد از جمله حدیثی از امام صادق (ع) است که می فرمایند: در پی حاجت مسلمان بودن برای برادر مومن و مسلمان خود بهتر از هفتاد بار طواف خانه خداست.(2)

همچنین در این باره امام حسین(ع) می فرمایند: بر آوردن حاجت و برطرف کردن مشکلات مردم به دست شما از نعمت های خداوند است نسبت به شما، بنابراین با منت گذاری و اذیت آنان جلوی این نعمت ها را نگیرید.(3)

امام صادق(ع) در روایت دیگری می فرمایند: بشتابید و رغبت کنید در احسان و نیکوکاری به برادران ایمانی خود و از اهل احسان به مردم باشید چون بهشت دری دارد به نام احسان، از آن در وارد نمی شود مگر کسی که در دنیا احسان کرده باشد. البته بنده ای که در پی حاجت برادر مومنش می باشد خداوند دو فرشته بر او می گمارد یکی طرف راست و دیگری در طرف چپ که برای او طلب آمرزش می کنند و از خداوند برآورده شدن حاج او را می خواهند.(4)

همچنین پیامبر (ص) در روایتی می فرمایند: هر کسی رفع گرفتاری مومنی را کند و او را به مطلوبش برساند، خداوند خواسته های زیادی از او را برآورده کند که یکی از آن خواسته ها بهشت است و هر کسی اندوهی و مشکلی از مشکلات دنیوی مومنی را برطرف کند خدا در قیامت اندوه هایی را از او برطرف می کند و هر کس مومن گریسته ای را اطعام دهد خداوند از میوه های بهشتی به او می خوراند.

روایات در این خصوص فراوان است که احسان و نیکوکاری به مردم را بهترین روش زندگی، معرفی می فرماید و در مقابل کسی را که از کمک به دیگران دریغ می ورزد طرد می نماید. امام صادق(ع) می فرماید: هر کس شب را به صبح رساند و به کارهای مسلمانان اهتمام نداشته باشد مسلمان نیست.

امام ششم(ع) در روایتی دیگر می فرمایند: اگر مومنی محتاج به چیزی باشد و عرض حاجت به مومن دیگری کند و از او کمک بخواهد چه از مال خود او و چه از مال دیگری که می تواند رفع حاجت او را که دریغ ورزد خداوند او را در قیامت سرپا نگاه می دارد در حالی که صورتش سیاه و دو دستش به گردنش آویخته شده پس به او گفته می شود این خیانت کننده ای است که خدا و پیغمبر را خیانت کرده و بعد دستور می آید که به آتش افکنده شود.(5)

با توجه به احادیث مذکور می شود به راحتی فهمید انسان باید اموالش را در کانالی خرج کند که از بهره های معنوی آن سود ببرد و انسان ها به گونه ای آفریده شده اند که بی نیاز از یکدیگر نیستند در چنین زندگی نیاز به همیاری و مشارکت و تعاون است تا بارها بر دوش افراد تقسیم شود و از توان یکدیگر استفاده کنند.

آنچه در دین و اخلاق اسلامی توصیه شده تعاون در امور خیر و مشارکت در اعمال صالح است که انسان را از ثواب الهی هم بهره مند می شود. افزون بر اینکه کمکی به رشد حسنات و رواج خوبی ها در جامعه و پشتوانه یافتن نیکوکاران است.

-
- 1- الکافی، ج 2، ص 155
 - 2- الاختصاص، ص 26
 - 3- بحار الانوار ج 74، ص 38
 - 4- الکافی، ج 2، ص 154
 - 5- المحاسن، ص 100